

Ohjelma 15.1.2026

Taloustorstai

- 9.30 **Tervetuloa Taloustorstaihin ja yleiset ajankohtaiset**, Sanna Lehtonen
- 9.45 **De minimis -tukien ilmoittaminen**, Mikko Härkönen
- 10.00 **Esiopetus**, Jarkko Lahtinen
- 10.15 **Pääekonomistin katsaus**, Minna Punakallio
- 10.30 **Kirjanpidon ja tilinpäätöksen ajankohtaiset asiat**, Sari Korento
- 10.45 **Mitä ovat digilompakot?** Jari Vaine
- 11.00 **Katsaus: kaivosmineraalivero, talousvyöhyke, matkailijamaksu**, Pekka Montell
- 11.15 **TE-vaikuttavuushanke**, Mikko Mehtonen
- 11.25 **Konsernien talous**, Eero Laesterä, Henrik Lönnqvist & Sanna Lehtonen
- 11.50 **VideoAwards 2025 -kilpailun julistus**
- 11.55 **Näkemiin ja seuraava Taloustorstai**, Sanna Lehtonen

KUNTA
LIITTO

Talouden ajankohtaiset

15.1.2025

Taloustorstai

Sanna Lehtonen

Miten pysyn perillä kuntatalousasioissa vuonna 2026?

Liity Kuntaliiton Talouslistalle!

Lähetä viesti
osoitteeseen
talous-l-join@
listserv.kuntaliitto.fi

Talouslistaviesti Benjamin Strandbergiltä 18.12.2025:

Kuntaliiton veroennustekehikko julkaistaan tammi- helmikuun vaihteessa.

Ansio- ja pääomatuloverosaajien verovuoden 2025 ryhmäosuuksia **ei oikaistu joulukuussa**. Ennakolliset ryhmäosuudet verovuodelle 2026 käyttöön **helmikuun 2026 verontilityksistä alkaen**.

Talouslistaviesti Olli Riikoselta 12.12.2025:

Valtionosuuslaskelmat
vuodelle 2026
laskentaperusteineen
löytyvät Kuntaliiton
nettisivuilta.

”Kaikki maksavat, että osa saa”

VM päätti vuoden 2025 harkinnanvaraisesta valtionosuuden korotuksesta 11.12.2025

The screenshot shows the official website of the Finnish Ministry of Finance (Valtiovarainministeriö / Finansministeriet). The main headline reads: "Vuoden 2025 harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta myönnettiin 31 kunnalle yhteensä 10 miljoonaa euroa" (Increase in discretionary grants for 2025 was granted to 31 municipalities for a total of 10 million euros). The article is dated 11.12.2025 13:54 and is categorized as a "raportti" (report). A large teal graphic with the word "Kunnat" (Municipalities) is featured. The text explains that the Government has decided to increase discretionary grants for 2025 for 31 municipalities, totaling 10 million euros. It also mentions that the municipalities' financial situations are diverse and can change from year to year, and that the ministry aims to support them with the grant increase. A quote from Minister Anna-Kaisa Ikonen is included, stating that the ministry will focus on supporting municipalities in their financial challenges. At the bottom, it is noted that 55 municipalities applied for the grant increase this year, with a total sum of 57.6 million euros, and that the average increase per resident is between 30 euros and 200 euros.

Vuoden 2025 harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta myönnettiin 31 kunnalle yhteensä 10 miljoonaa euroa

valtiovarainministeriö
11.12.2025 13:54 | raportti

Kunnat

Valtioneuvosto on tehnyt päätöksen vuoden 2025 harkinnanvaraisista valtionosuuden korotuksista kunnille. Kolmekymmentäyksi kuntaa saa tukea yhteensä kymmenen miljoonaa euroa.

"Kuntien tilanteet ovat hyvin erilaisia ja voivat vaihdella vuodesta toiseen. Harkinnanvaraisella valtionosuuden korotuksella pyrimme tukemaan kuntia ensisijaisesti yllättävissä tai haastavissa talousvaikeuksissa. Tänä vuonna pyrimme huomioidaan positiivisesti etenkin korotusta hakeneiden negatiivisen valtionosuuden kuntien tilannetta", sanoo kunta- ja alueministeri **Anna-Kaisa Ikonen**.

Valtionosuuden korotusta haki tänä vuonna 55 kuntaa ja haettu summa oli yhteensä 57,6 miljoonaa euroa. Korotusten asukaskohtainen vaihteluväli on 30 eurosta 200 euroon ja keskimäärin korotusta

[Talous-I] VOS-uudistuksen laskelmat ja valmistelumateriaalia julkistettu

Riikonen Olli <Olli.Riikonen@kuntaliitto.fi>

Vastaanottaja 'talous-I@listserv.kuntaliitto.fi'

5.12.2025

 Vastasit viestiin 8.12.2025 15.29.

ATT00001.txt

484 tavua

Valtiovarainministeriö on julkaissut verkkosivuillaan kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistukseen liittyvää valmistelumateriaalia

Aineisto luo VM:n tiedotteen mukaan kattavan tietopohjan ja tukee keskustelua järjestelmän kehittämisestä. Julkaistu materiaali sisältää taustaselvityksiä, laskelma-aineistoa ja muuta analyysia, joissa tarkastellaan valtionosuusjärjestelmän nykytilaa ja kehittämistarpeita. Aineisto on laadittu pääosin valtiovarainministeriössä.

VM:n tiedote kokonaisuudessaan täältä: [Valtiovarainministeriö on julkaissut valtionosuusuudistusta koskevaa valmistelumateriaalia - Valtiovarainministeriö](#)

Materiaalit täältä: [Valtionosuusuudistus - Valtiovarainministeriö](#)

Tiistaina 9.12. klo 8.30-10.00 Kuntaliiton [Taloustorstai Extra](#) (Teamsissa, linkki tuossa edellä), jossa ruodimme vielä kertaalleen kaatunutta uudistusta ja nyt julkaistuja valmisteluaineistoja. Tervetuloa linjoille kuuntelemaan ja kommentoimaan.

”Kaikki valtionavustushaut yhdessä paikassa”

Muista seurata avustushakuja

**HAE
AVUSTUKSIA**

Hankeavustukset eräille sivistystyötä tekeville toimijoille

1.7.2025–31.12.2026 ● Käynnissä

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Hankeavustukset kehittämishankkeisiin

2.1.2026–31.12.2026 ● Käynnissä

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Hankeavustukset nuorisovaltuustojen toiminnan kehittämiseen

12.1.2026–31.12.2026 ● Käynnissä

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Hankeavustus uskonnollisen ja katsomuksellisen yhdenvertaisuuden kehittämiseen paikallisesti 2026

7.1.2026–25.2.2026 ● Käynnissä

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Hankeavustukset kansainvälisten kriisien vaikutusten lieventämiseen taiteen ja kulttuurin alalla 2026

22.12.2025–25.2.2026 ● Käynnissä

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Hankeavustukset kulttuuriviennin edistämiseen 2026

16.12.2025–21.1.2026 ● Käynnissä

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

VM
27.11.

Kuntalainsäädäntö

Kuntien tehtävät ja
toiminta

Kuntatalous

Kuntatalouden seuranta
ja arviointi

Kuntatalousohjelma

Säädösvalmistelun
kuntavaikutusten
arviointi

Talousraportointi

Valtionosuudet ja
kotikuntakorvaukset

Korvaus sote- ja
pelastustoimen

Korvaus sote- ja pelastustoimen uudistuksen omaisuusjärjestelyistä kunnalle aiheutuvista kustannuksista

Perustuslakivaliokunnan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusta koskevissa lausunnossa on edellytetty, että kunnan omaisuuteen liittyviin omaisuusjärjestelyihin kytketään kunnan itsehallinnon turvaava kompensatiosääntely.

Uudistuksen voimaannpanolaissa (616/2021) säädetään omaisuusjärjestelyistä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta kunnalle. Voimaannpanolain 4 luvussa tarkoitetuista omaisuussirroista ei suoritettu korvausta kunnille eikä kuntayhtymille. Kuntayhtymäosuuksien ja irtaimiston poistuminen kunnan taseesta kirjattiin ilman tulosvaikutusta kunnan peruspääomaa alentamalla, joten siitä ei syntynyt kunnalle kustannuksia. Voimaannpanolain omaisuuden siirtoja koskevalla sääntelyllä on turvattu palvelujen jatkuvuus. Lisäksi on pyritty vähentämään kunnalle syntyviä kustannuksia, esimerkiksi 22 §:ssä tarkoitettujen hyvinvointialueelle vuokrattujen tilojen siirtymäajan vuokran avulla.

Voimaannpanolain 43 §:ssä säädetään korvauksesta uudistuksen omaisuusjärjestelyistä kunnalle aiheutuvista kustannuksista. Kunnalla on oikeus saada hakemuksen perusteella valtiolta korvaus voimaannpanolain 4 luvussa säädettyjen, kunnan omaisuuteen kohdistuvien järjestelyjen perusteella

Muista!

1

Tilinpäätökset 2025

Muista raportoida vuoden 2025 tilinpäätösarviotiedot Valtiokonttorille viimeistään sunnuntaina 25.1.2026. Kuntaliitto julkaisee tiedoista koonnin 3.2.2026.

2

Parlamentaarinen työ

Eduskuntaryhmien edustajat kokoontuivat ministeri Ikosen kutsumina parlamentaariseen keskusteluun kuntien tulevaisuudesta 16.12.2025. VM luvannut tiedottaa työn tarkemmasta sisällöstä ja aikataulusta alkuvuonna. Sisältääkö myös valmistautumista kuntien rahoituksen kokonaisuudistukseen?

3

Päivityksiä oppaisiin

Kuntaliitto päivittää vuoden 2026 aikana kaksi suosittua opastaan:

- Opas tarkastuslautakunnille
- Arvonlisävero-oppaan

Muista lisäksi Kuntatalous – Monen muuttujan summa

Tiedoksi ja
toimeksi!

Pääekonomistin palsta

Kuuntele

Tervetuloa Kuntaliiton pääekonomisti Minna Punakallion palstalle! Tältä sivustolta löytyy ajankohtaisia kirjoituksia, diaesityksiä, ennusteita ja linkkejä hyviin tutkimuksiin. Moni näistä löytyy sivuston alaosan haitarivalikosta. Kiitos, kun hyödynnät Pääekonomistin palstaa!

Seuraa minua sinitaivaalla [@minnapunakallio.bsky.social](#) ja silloin tällöin myös X:ssä [@MinnaPunakallio](#)

Ajankohtaisia nostoja

Kuntatalouden näkymä on tuoreissa suhdanne-ennusteissa haastava

Valtiovarainministeriön [joulukuun talousennuste](#) tarkentui odotetusti alaspäin. Talouskasvun elpyminen siirtyy vuoteen 2026 ja julkisen sektorin velkaantuminen jatkaa ennustevuosina kasvuaan. Julkisen talouden alijäämä ylittää EU:n viitearvot selvästi.

RAFO 2026 - tuottavammin, laadukkaammin, kestävämmiin

RAFO Rahoitus- ja johtamisfoorumi 2026

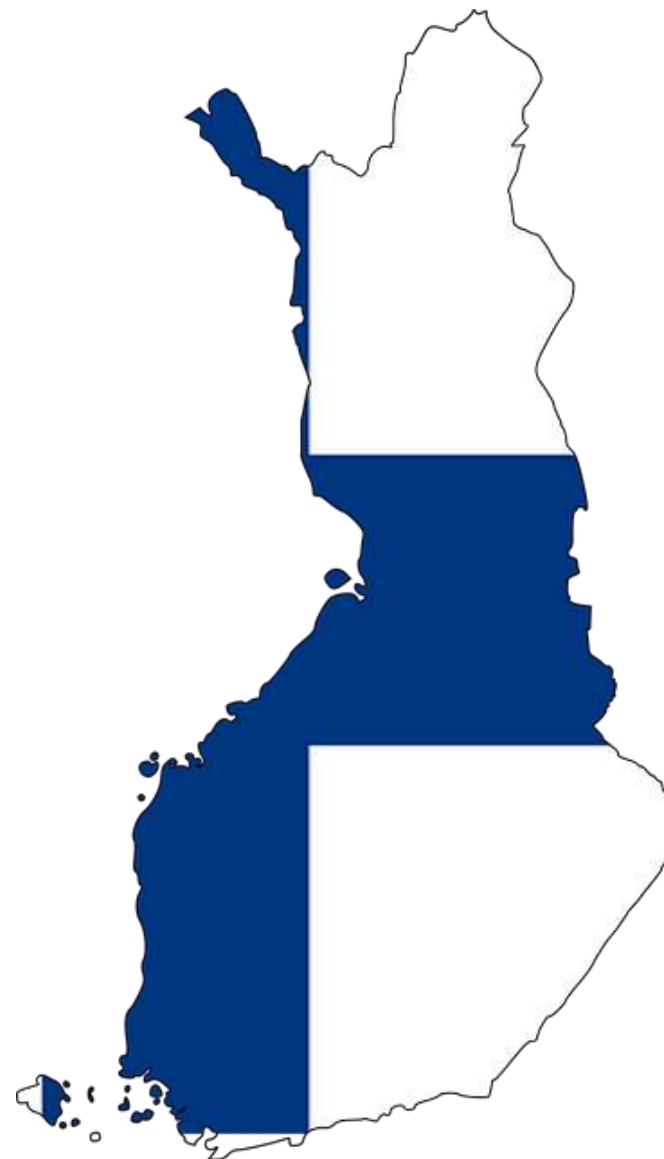
LAIVASEMINAARI | 4.2.2026 10:00 – 6.2.2026 11:00 | Lähikoulutus

**Kunnat ja tuottavuus
–hanke 11/25 →**

ETLAn selvitys julkaistaan Rafossa!

Taloushallinnon ulkoistaminen Suomessa 2026

- Aula Research toteuttaa **Suomen Taloushallintoliitto ry:n** toimeksiannosta kyselytutkimuksen, jonka tavoitteena on selvittää, kuinka yrityksissä ja kunnissa suhtaudutaan talous- ja palkkahallinnon ulkoistamiseen, ja miten nämä toiminnot on tällä hetkellä järjestetty.
- Tavoitteena muodostaa **laaja, kattava kokonaiskuva valtakunnallisesti!**
- Vastaaajiksi tavoitellaan ensisijaisesti kuntien **talous- tai hallintojohtajia** (tai kunnanjohtajia, jos kunnassa ei ole erikseen nimettyä talous- tai hallintojohtajaa)

Taloushallinnon ulkoistaminen Suomessa 2026

- Kysely on avoinna 25.2.2026 saakka
- Kaikki vastaukset käsitellään luottamuksellisesti. Tulokset raportoidaan keskiarvoina siten, ettei yksittäistä vastaajaa voida tunnistaa.
- Kyselyyn vastaaminen vie aikaa n. 15 minuuttia.
- Kaikki kyselyyn vastanneet saavat vastauspalkkioksi **Taloushallinnon AI-palvelun** sekä **tiivistelmän tutkimuksen keskeisistä tuloksista**.
- Lisäksi vastaaja voi halutessaan osallistua arvontaan, jossa palkintoina 3 kappaletta 150 euron ravintolalahjakortteja.

Vastauslinkki:

<https://urly.fi/41mt>

(tai oheisen QR-koodin kautta)

Taloustorstai **EXTRA**

Ti 27.1.2026 klo 13-14.30

Mitä sähköinen tilaaminen on, miksi siitä puhutaan juuri nyt ja mitä se tarkoittaa kunnille? Mikä merkitys on mahdollisilla lainsäädäntötarpeilla, joita kartoitetaan tammikuun lopulla lausunnolle tulevassa arviomuistiossa?

De minimis –tukien raportointivelvollisuus 1.1.2026 alkaen

Mikko Härkönen
Elinvoimajohtaja
Kuntaliitto

KUNTA
LIITTO

Mikä on de minimis –tuki?

- **De minimis -tuki on ”yrityksille” myönnettävää julkista tukea**, jota säätelee Euroopan komission asetus (EU) Nro 2023/2831. **Tuki voi olla rahoitusta tai muuta etuutta, esimerkiksi verohelpotus, korkotuki, osin tai kokonaan ilmainen koulutus tai muu palvelu, joka tarjotaan rajatulle yritysjoukolle.**
- EU on katsonut, että tuki on määrältään niin pieni, ettei se vääristä kilpailua tai vaikuta vahingollisesti EU:n jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Tämän vuoksi tuki on nimeltään ”vähämerkityksinen tuki eli de minimis”.
- EU-asetuksen mukaan yhdelle yritykselle myönnetyn tuen kokonaismäärä ei saa olla **yli 300 000:ta euroa minkään kolmen vuoden jakson aikana. Yli 750 000 euroa** jäsenvaltion yhdelle yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottavalle yritykselle...

Mikä on de minimis –tuki?

- **Yritys = taho, joka harjoittaa taloudellista toimintaa, riippumatta sen juridisesta luonteesta tai rahoitustavasta.** Ratkaisevaa on, harjoittaako organisaatio taloudellista toimintaa, jossa on kyse tavaroiden tai palvelujen tarjoamisesta tietyillä markkinoilla.
- Myös voittoa tavoittelemattomat tai yleishyödylliset tahot kuten yhdistykset, innovaatiovälittäjät (teknologiakeskukset ja yrityshautomot), kunnalliset kehittämissyhtiöt sekä kolmannen sektorin järjestöt kuuluvat siten EU:n valtiontukisääntöjen ja de minimis -asetuksen piiriin, jos ne harjoittavat taloudellista toimintaa ja jos muut valtiontuen kriteerit täyttyvät.
- Lisätietoja de minimis –tuesta löytyy [de minimis -oppaasta](#)

De minimis –tukien raportointivelvollisuus Euroopan unionin keskitettyyn rekisteriin käynnistyi 1.1.2026

- **1.1.2026 alkaen** tuen myöntäjien tulee tallentaa uudet de minimis -tukia koskevat tiedot Euroopan komission keskitettyyn rekisteriin.
- Raportoitava tiedot:
 - edunsaajan tunnistetiedot
 - tuen määrää
 - tuen myöntämispäivä
 - tuen myöntänyt viranomainen
 - tukiväline
 - toimiala unionin tilastollisen toimialaluokituksen, jäljempänä 'NACE-luokitus', perusteella.
- Tiedot tulee tallettaa rekisteriin **20 työpäivän kuluessa** tuen myöntämisestä.
- De minimis -tuen raportointivelvollisuus koskee myös kuntia, koska ne myöntävät huomattavan määrän erityyppisiä de minimis -tukia kuten esimerkiksi palkkatukia ja starttirahoja.

KEHA-keskus Suomen valtakunnallinen pääkäyttäjä

- eAidRegister on EU komission toimittama järjestelmä, jota jäsenmaat käyttävät de minimis –tukien ilmoittamiseen
- KEHA-keskus toimii Suomen valtakunnallisena pääkäyttäjänä ja hallinnoi järjestelmää valtakunnalliselta tasolta
 - KEHA-keskus antaa järjestelmän käyttöön liittyvää teknistä tukea organisaatioiden nimeämille pääkäyttäjille
 - Pääkäyttäjätukea saa sähköpostiosoitteen deminimis@keha-keskus.fi kautta. Tätä osoitetta ei voida käyttää muuhun kuin nimettyjen pääkäyttäjää
- Järjestelmästä on 2 sivustoa
 - Kaikille avoin, julkinen sivu: <https://aid-register.ec.europa.eu/home>
 - Tämä kaikille avoin sivu näyttää ilmoitetut tuet
 - Järjestelmän käyttäjille, tunnuksia vaativa sivu: <https://internal.aid-register.ec.europa.eu/>
 - Tätä sivua käytetään järjestelmän käyttäjien toimesta De Minimis –tukien hallinnointiin ja pääkäyttäjätöihin

Lisätietoja

- [Ajankohtaista EU:n valtiontukisääntelystä - Työ- ja elinkeinoministeriö](#)
- [KEHA-keskuksen ohjesivu EU-komission De minimis -tukien rekisterin pääkäyttäjille - KEHA-keskus](#)
- [De minimis -tukien rekisteröintivelvollisuutta koskeva tiedotustilaisuus 10.12.2025 \(youtube.com\)](#)
- [Opas de minimis -tuista \(julkaisut.valtioneuvosto.fi\)](#)
- [HE 144/2025 vp: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi \(finlex.fi\)](#)

KUNTA LIITTO

Helsinki 2025

Esiopetuksen järjestäminen tulevaisuudessa

Kokeiluraportti julkaistu
Taloustorstai 15.1.2026

Jarkko Lahtinen

Mistä olikaan kyse?

- Esiopetusta kokeiltiin kaksivuotisena. Kokeilu ajoittui 1.8.2021-31.5.2024 väliselle ajalle
- Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun tarkoituksena oli
 - vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa
 - kehittää esiopetuksen laatua ja vaikuttavuutta
 - selvittää varhaiskasvatuksen sekä esi- ja alkuopetuksen välisiä jatkumoida
 - selvittää perheiden palveluvalintoja
 - saada tietoa kaksivuotisen esiopetuksen vaikutuksista lasten kehitys- ja oppimisedellytyksiin, sosiaalisiin taitoihin ja terveen itsetunnon muodostumiseen.
- Kokeilulla oli tarkoitus saada tutkittua tietoa asiaan liittyen ennen mahdollisen muutoksen tekemistä päätöksenteon pohjana

Keskeisiä nostoja kokeilun tuloksista

Velvoittavan ja maksuttoman esiopetuksen laajentaminen kaksivuotiseksi todennäköisesti nostaisi viisivuotiaiden osallistumisastetta.

Kotoa esiopetukseen siirtyvien lasten taidot kehittyisivät keskimäärin nopeammin ainakin lyhyellä aikavälillä.

- Kokonaisuuden kannalta nämä vaikutukset jäisivät kuitenkin kohtuullisen pieniksi, osallistumisaste jo nyt viisivuotiaiden osalta korkealla tasolla

Lasten taidot kehittyisivät keskimäärin samalla tavoin kuin nykyjärjestelmässä

Kaksivuotiseen esiopetukseen siirtyminen nykyresursseilla todennäköisesti tarkoittaisi muutoksia nuorempien lasten varhaiskasvatukseen

Kokeileminen kannattaa > kokeilu on hyvä esimerkki siitä, miten mahdollisen koulutuspoliittisen uudistuksen todennäköisiä vaikutuksia voidaan luotettavasti selvittää etukäteen

93,3%

**5- vuotiasta
varhaiskasvatuksessa
(vipunen)**

Kuntaliiton näkemyksiä

- Tutkimustulosten perusteella Kuntaliitto ei pidä kaksivuotisen esiopetuksen käyttöönottoa järkevänä
- Kuntaliitto on samaa mieltä siinä mitä OKM tiedotteessaan toteaa:
 - *Esiopetuksen laajennus ei kaventanut lasten välisiä eroja akateemisissa valmiuksissa tai sosioemotionaalisissa taidoissa. Tämä antaa meillekin vahvistusta siinä, että vähenevät julkiset varat kannattaa kohdistaa muualle*
- Näkemyksemme perusteella voimavaroja tulisi kohdentaa erityisesti lasten varhaiseen tukemiseen.
 - esimerkiksi yhteensovittamalla varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelu yhdeksi selkeäksi kokonaisuudeksi.
 - Lainsäädännön siiloja tulisi purkaa, jotta tähän päästäisiin.
 - Selkeämpi sääntely ja eheämpi palvelumalli helpottaisi myös kuntien toimintaa sekä perheiden arkea

Sananen kustannuksista

- Kuntaliito tekemä kustannusvaikutusarvio poikkeaa merkittävästi raportissa esitetystä
 - Tutkimusraportin (14.1.2026) mukaan järjestämiskustannukset nousisivat lisääntyvän lapsimäärän mukaisesti noin 22 M€
- Esiopetuksen kustannus nykyisin on noin 450 M€ yhden ikäluokan osalta
- On oletettavaa, että kustannusvaikutus esiopetuksen järjestämisestä viisivuotiaille olisi saman suuntainen.
- Kuntaliiton arvion perusteella vähenevän varhaiskasvatustarpeen osalta syntyisi arviolta 250–300 miljoonan euron nettosäästö varhaiskasvatuksen kustannuksista.
- Muutoksen nettovaikutus kunnille olisi kuitenkin selvästi menoja lisäävä (n. 150–200 M€)

Asiakirjat tutustuttavaksi

- Opetus- ja kulttuuriministeriön tiedote: [Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun tulokset julki](#)
- [EDUCA Policy Brief 1/2026: Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu](#)
- Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu : [Loppuraportti](#)
- Kuntaliiton tiedote: <https://www.kuntaliitto.fi/tiedotteet/2026/kuntaliitto-ei-pida-kaksivuotisen-esiopetuksen-kayttoonottoa-jarkevana>

KUNTA LIITTO

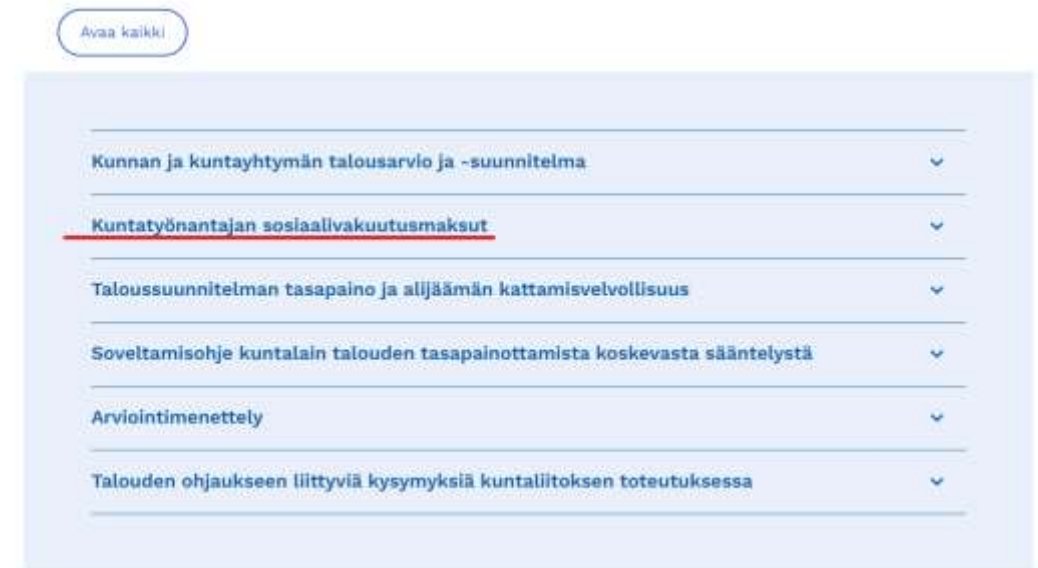
Pääekonomistin katsaus

Taloustorstai 15.1.2026

Minna Punakallio, pääekonomisti

Tiedot kuntien sosiaalivakuutusmaksuista vuonna 2026 on päivitetty Kuntaliiton nettisivuille

- Tiedot sosiaalivakuutusmaksuista löytyvät Kuntaliiton sivustolta Talous ja elinvoimayksikön **Budjetointi- ja taloussuunnitteluotsikon** alta
- Keskimäärin työnantajamaksut kiristyvät vuonna 2026 hieman, vajaat 0,5 prosenttiyksikköä
 - Työttömyysvakuutusmaksun nousu
- Työnantajakohtaiset eläkemaksut on julkaistu Kevan työnantajan verkkopalvelussa

**Viime vuoden lopussa tuli
uusia ennusteita**

Kunnille keskeiset ennusteet löytyvät yhteenvedosta Pääekonomistin palstalla

- Joulukuussa 2025 julkaistiin vielä useita suhdanne-ennusteita
- Hae kuntien talousarviotyötä tukeva ennusteyhteenvedo Pääekonomistin palstalta (sivun alaosa) [diaesityksistä](#)
 - VM: Peruspalvelujen hintaindeksi, ansiotaso...
- Kunnille keskeisten ennusteiden muutokset suhteessa syyskuun ennusteeseen olivat pieniä

Pääekonomistin palsta: **Kuntaliiton talouskatsaus 26.11.2025 on yhä ajankohtainen**

- Kansantalouden kasvu ei käynnisty vielä vuoden 2025 puolella
- Talouskasvun ennustetaan piristyvän vuonna 2026, mutta toisin voi käydä

Minna Punakallio, 26.11.2025

Talouskatsaus: Pitkittyvillä taantumilla on iso hintalappu

Kuuntele

Kansantalouden ennusteet vuodelle 2026

Laitos	Julkaisu- ajankohta 2025	BKT, muutos %	Työttö- myys- aste, %	Ansiotaso- Indeksi, muutos, %	Inflaatio, %
Suomen Pankki	joulukuu	0,8	9,9	3,4	1,0
VM	joulukuu	1,1	9,5	3,6	1,2
Akava Works	joulukuu	0,5	9,9	3,0	1,3
Danske Bank	joulukuu	1,5	9,3	3,7	1,4
OECD	joulukuu	0,9	9,8	..	..
Kuntarahoitus	joulukuu	1,5	9,3	..	1,2
Euroopan komissio	marraskuu	0,9	9,3	..	..
OP	lokakuu	2,0	9,2	3,5	1,5
Labore	syyskuu	1,5	9,5	3,0	1,7
PTT	syyskuu	0,9	9,6	3,5	2,0
ETLA	syyskuu	1,4	8,8	3,1	1,2
Nordea	syyskuu	1,5	9,0	2,8	1,2

Kansantalouden ennusteet vuodelle 2027

Tausta-
tiedoksi

Laitos	Julkaisu- ajankohta 2025	BKT, muutos %	Työttö- myys- aste, %	Ansiotaso- Indeksi, muutos, %	Inflaatio, %
Suomen Pankki	joulukuu	1,7	9,3	3,3	1,7
VM	joulukuu	1,7	9,1	3,2	1,8
Akava Works	joulukuu	1,5	8,5	3,0	2,1
Danske Bank	joulukuu	1,8	8,7	3,0	1,8
OECD	joulukuu	1,7	9,5	..	..
Kuntarahoitus	joulukuu	2,0	8,4	..	1,9
Euroopan komissio	marraskuu	1,2	9,0	..	..
OP	lokakuu	1,6	8,7	3,0	2,0
Labore	syyskuu	1,4	9,5	2,7	2,0
ETLA	syyskuu	1,2	8,3	2,8	1,9
Nordea	syyskuu	2,0	8,2	2,2	1,4

Suomen Pankki: Mitä, jos talouden toipuminen viivästyy vuoteen 2028?

- **Ura: Suomen talouden kasvu hidastuu 0,1 prosenttiin vuonna 2026 ja 0,8 prosenttiin vuonna 2027**
 - Yksityinen kulutus ei kasva vuonna 2026, sen jälkeen 1,3 %:n kasvu
 - Viennin kasvu suurin piirtein puolittuu (+1 %) 2026 ja 2027
 - Yritysten investoinnit kasvavat noin 2½ % vuosina 2026-2028
 - Työllisten määrä kasvaa vain vähän
- Jos talouskasvu jää vaatimattomaksi, vaikeutuu myös julkisen talouden sopeuttamistoimet huomattavasti.

Vaihtoehtoilaskelmassa käytetyt oletukset: ongelmat Suomessa ja Euroopassa pitkäaikaisia

Kotitalouksien huolet eivät häivene, ja luottamus jää epävarmojen aikojen vuoksi heikoksi	Luottamusta heikentävät pitkäaikaisesti työttömyyden uhka, julkisen talouden erittäin heikko tilanne ja Venäjän sotatoimet.	Asuntojen arvot ovat viime vuosien aikana alentuneet. Kotitaloudet kaihtavat riskejä ja mieluummin vähentävät velkaantumistaan kuin kuluttavat.
Vientimarkkinat kasvavat odotettua hitaammin	Kv. toimintaympäristö odotettua vaikeampi, ja epävarmuus on aiempaa suurempaa.	Myöskään vientirakenne ei suosi Suomea.
Yritysten heikko tilanne vähentää pankkien riskinottohalukkuutta	Yrityslainojen riskipreemio hieman kasvaa.	

Lähde: Suomen Pankki.

Talouskasvusta leikkautuu pois 4 miljardia euroa.

**Heikon talouskasvun
juurisyy:
Reaalipalkkojen kuoppa
2022–2025 syö edelleen
kulutusmahdollisuuksia
sekä kuluttajien
investointeja
asuinrakentamiseen.**

Suomen työmarkkinat ovat jäähtyneet viimeisten kahden vuoden aikana enemmän kuin euroalueella

Marraskuussa Suomi nousi EU:n työttömyystilastojen ykköseksi. Animaatio: Eetu Pietarinen / Yle.

- Suomen ja euroalueen työmarkkinakehitys alkoi eriytyä 2023
 - Euroalueella työttömyys ennallaan, työllisyys vahvistunut
- Suomessa työttömyyden kasvun taustalla on työvoiman vähäinen kysyntä (heikko talouskasvu)
 - Suomessa avointen työpaikkojen määrä poikkeuksellisen matalaa: palvelualojen positiivinen työllisyyskehitys on pysähtynyt
- Työn tarjonta on kasvanut (osallistumisasteen nousu, nettomaahanmuutto kasvanut, Orpon hallituskauden rakenteelliset uudistukset), mutta ikääntyminen muuttaa pian tilannetta

**Nyt jännitetään kuntien
vuoden 2025
tilinpäätösarvioita!**

Pääekonomistin palsta: Analyysiä kuntatalouden neljännesvuositilastoista

- Vuoden 2025 kolmannella neljänneksellä kuntatalouden tila vahvistui (lähde: Valtiokonttori).
- Kuntataloutta vahvisti alkuvuonna 2025 kertaluonteiset myyntitulot, oletettua vahvemmat verotulot sekä kuntien omat sopeutustoimet
- Sopeutusta on haettu käyttötalous-menoista, investoinneista sekä vähäisessä määrin veronkorotuksista
- Tilanne muuttunee vielä vuoden 2025 viimeisellä neljänneksellä

Minna Punakallion blogi 11.12.2025

Miltä näyttää kuntatalouden tila vuoden 2026 kynnyksellä? – Asetelmat vahvistuivat viime metreillä

Kuntarahoitus: Tilikauden tulos jää 700 milj. euroon vuonna 2025

- Tilikauden tulos pienenee vuonna 2025, mutta **jää valtiovarainministeriön ennustetta korkeammalle:** 700 milj. euroon
- Sen jälkeen tilikauden tulos vaihtelee +500 milj. euron molemmin puolin

Kuntatalousennuste Q4/2025

Manner-Suomen kunnat Miljardia euroa	2024	2025e	2026e	2027e	2028e	2029e
Tuloslaskelma						
Toimintatulot	5,8	6,1	6,1	6,3	6,4	6,6
Toimintakulut	20,7	21,9	22,6	23,4	24,2	24,8
Valmistus omaan käyttöön	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
TOIMINTAKATE (+/-)	-14,6	-15,6	-16,4	-17,0	-17,5	-18,0
Verotulot	14,1	14,0	14,8	15,4	16,1	16,7
Valtionosuudet, käyttötalous	3,4	4,0	4,2	4,2	4,5	4,7
Rahoitustuotot ja -kulut +/-	0,4	0,4	0,2	0,1	0,1	0,0
Korkokulut	0,5	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6
VUOSIKATE (+/-)	3,3	2,9	2,9	2,8	3,1	3,4
Poistot	2,6	2,6	2,6	2,7	2,8	2,8
Satunnaiserät, netto	0,4	0,4	0,2	0,2	0,1	0,1
TULOS	1,1	0,7	0,4	0,3	0,4	0,7

Julkisen talouden tila ja näkymät

Nettoluotonanto* euroina ja suhteessa BKT:hen, %

Nettoluotonanto, mrd. euroa	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Paikallishallinto, v. 2023- kuntahallinto	-0,9	-1,5	-1,4	-1,5	-1,2	-1,1	-1,1
Hyvinvointialueet	-1,7	0,2	-0,2	0,0	-0,8	-0,9	-1,0
Valtio	-10,2	-11,2	-14,1	-13,0	-13,9	-14,3	-14,6
Sosiaaliturvarahastot	0,9	1,6	2,6	2,4	3,8	4,3	4,5
Yhteensä	-12,0	-10,9	-13,1	-12,0	-12,1	-12,0	-12,2

*Julkisen talouden
ennuste heikkeni
suhteessa edelliseen
syyskuun
ennusteeseen.*

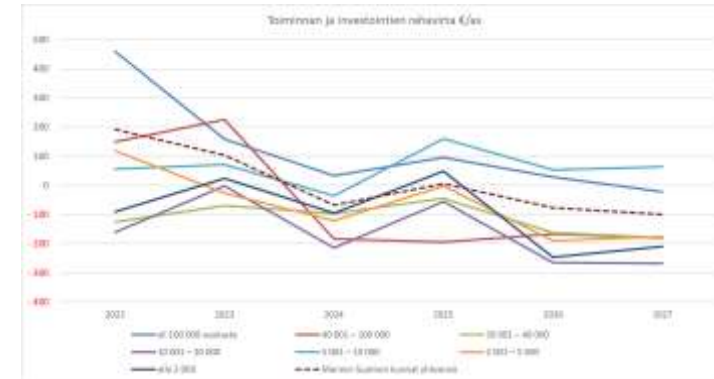
* Nettoluotonanto = kokonaistulojen ja kokonaismenojen (ml. investoinnit) erotus kansantalouden tilinpidon mukaan

*VM:
”Valoa synkkään
kokonaiskuvaan tuo
paikallishallinnon
menojen maltillinen
kasvu.”*

Voimia vuoteen 2026!

Minna Punakallio
Puh. 09 771 2095, 040 – 751 5175
minna.punakallio@kuntaliitto.fi
@minnapunakallio.bsky.social

Kirjanpidon ja tilinpäätöksen ajankohtaiset asiat

Taloustorstai 15.1.2026

Sari Korento

Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston tuoreimmat lausunnot

- Lausunto 149 investoinnin toteuttavaan hankeyhtiöön tehtyjen kunnan sijoitusten kirjaamisesta
- Lausunto 150 saadun vakuutuskorvauksen käsittelystä kunnan ja hyvinvointialueen kirjanpidossa
- Lausunto 151 kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaisten laskennallisten korvausten kirjaamisperusteesta

Lausunto 149 investoinnin toteuttavaan hankeyhtiöön tehtyjen kunnan sijoitusten kirjaamisesta

- **Lausuntopyyntö**

- Kaupunki pyysi kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaostolta lausuntoa, **miten hankeyhtiömallissa hankeyhtiön vapaan oman pääoman rahastoon tehdyt suorat vastikkeettomat pääomasijoitukset tulisi kirjata kunnan kirjanpidossa.**
 - Hakijan näkemyksen mukaan investointi tuottaa sille taloudellista hyötyä sekä hyötyä palvelutuotannolle siitä hetkestä alkaen, kun investointi on valmistunut ja se on luovutettu käyttöön.
 - Yhtiö on tarkoitus purkaa, kun se on luovuttanut investoinnin valtiolle vastikkeetta kokonaisuuden saatua käyttöönottoluvan.

Lausunnon 149 perusteluja

- Kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimista koskevan yleisohjeen mukaan pysyvien vastaavien tase-erä Sijoitukset sisältää kunnan toiminnan edistämiseksi hankitut arvopaperit, kunnan toimialaan liittyvät sijoitukset ja muut pitkäaikaiset sijoitukset.
 - Toimialasijoitukset ovat pääsääntöisesti pääomasijoituksia investointien rahoittamiseen kuten antolainoja sekä osake- ja osuuspääomasijoituksia.
 - Pysyvien vastaavien osakkeiden ja osuuksien hankintamenoista ei yleensä kirjata suunnitelman mukaisia poistoja, koska niille ei ole ennakoitavissa rajallista taloudellista vaikutusaikaa.
 - Tarvittaessa kirjattava arvonalennus
- Tavanomaista suuremmat rahoitusosuudet muiden yhteisöjen pysyvien vastaavien hankintamenoihin merkitään muihin pitkävaikutteisiin menoihin olennaisuuden periaatetta noudattaen.
 - esimerkiksi osallistuminen valtion tie-, rata- ja vesiväylähankkeisiin
 - toisen yhteisön hankkeisiin sovelletaan vastaavanlaisen kunnan hyödykkeen hankintamenoa koskevia poistoaikoja, esimerkiksi rahoitusosuudet ratahankkeisiin poistetaan suunnitelman mukaan 30–40 vuodessa.

Lausunto 149

- Lähtökohtaisesti sellaiset yhtiöön tehdyt [sijoitukset, jotka yhtiö merkitsee omaan pääomaan, merkitään kunnassa osakkeiden hankintamenon lisäykseksi.](#)
 - Hakijan tapauksessa kunnat kirjaavat osakkeiden hankintamenon lisäykseksi ne pääomasijoitukset, jotka hankeyhtiö merkitsee omaan pääomaan.
- Jos pysyvien vastaavien sijoitusten kuten osakkeiden arvo alenee pysyvästi esimerkiksi siitä syystä, että hanke ei toteudu, sijoituksista on kirjattava arvonalennus siltä osin kuin sijoitusten arvo ylittää mahdollisen pääoman palautuksen arvon.
 - Arvonalentumistarve osakkeisiin voi syntyä myös silloin, jos hankeyhtiön oman pääoman määrä pysyvästi alenee esimerkiksi siitä syystä, että yhtiö kirjaa aikaisemmin aktivoimiaan menoja kuluksi.
- [Mikäli kunnat rahoittaisivat valtion hanketta suoraan, ilman hankeyhtiötä, merkittäisiin rahoitusosuus kunnan taseessa muihin pitkävaikutteisiin menoihin.](#)
 - Ottaen huomioon kirjanpitolaissa tarkoitettu sisältöpainotteisuuden-periaate, kunnan osakkeisiin ja osuuksiin merkitty rahoitusosuus [siirretään taseen erien välisenä siirtona muihin pitkävaikutteisiin menoihin, kun investointi luovutetaan yhtiöltä valtiolle.](#)
 - enintään se osa sijoituksista, joka vastaa kunnan osuutta yhtiön taseeseen merkitystä investoinnin hankintamenosta

Lausunto 150 saadun vakuutuskorvauksen käsittelystä kunnan ja hyvinvointialueen kirjanpidossa

- **Lausuntopyyntö**

- Kunnan liikuntahalli on palanut korjauskelvottomaksi, ja se on purettu. Tuhoutuneen liikuntahallin, irtaimiston ja laitteiston tasearvot on kirjattu arvonalennuksena kuluksi.
- Vakuutuksesta on aikaisemmin korvattu liikuntahallin purkamiskustannukset.
- Lausuntopyynnön mukaan vakuutusyhtiön vakuutuskorvaus edellyttää uuden liikuntahallin rakentamista. Korvaus perustuu kaikissa päätöksessä mainituissa vaihtoehtoissa todellisiin rakennuskustannuksiin ja se suoritetaan osissa.
- Korvaussumma ylittää arvonalentumisina kuluiksi kirjatut tasearvot.
- Kunta pyytää kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaostolta lausuntoa, miten palaneeseen liikuntahalliin saatu vakuutuskorvaus tulee käsitellä kunnan kirjanpidossa.

Lausunnon 150 perusteluja

- Tyypillisesti vakuutuksesta korvataan vakuutuksen kohteelle aiheutunut suoranainen vahinko sekä vakuutuksen ehdoissa erikseen mainitut kustannukset.
- Kirjanpitolautakunta on antanut yleisohjeen asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistöyhtiöiden kirjanpidosta, tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta.
 - Yleisohjeen mukaan vahingoittuneen tai vaurioituneen omaisuuden korjausmenoihin voidaan saada korvausta vahingonaiheuttajalta tai vakuutuksen perusteella vakuutusyhtiöltä.
 - Saatu korvaus käsitellään kirjanpidossa korjausmenoihin liittyvänä [menonsiirtona](#).
 - Tilinpäätöksessä korvaukset tulee esittää suoriteperusteen mukaisesti.
- Kirjanpitolain 3:3 § mukaisiin muihin yleisiin tilinpäätösperiaatteisiin kuuluu mm. huomion kiinnittäminen liiketapahtumien tosiasialliseen sisältöön eikä yksinomaan niiden oikeudelliseen muotoon (sisältöpainotteisuus).

Lausunto 150

- Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaosto toteaa lausuntonaan, että vakuutuskorvausten käsittely kirjanpidossa vaihtelee sen mukaan, millaisia menoja vakuutuskorvaus kattaa.
- Vakuutuskorvauksella katetaan lähtökohtaisesti vahingosta aiheutuvia menoja, vaikka maksettavan korvaussumman perusteena olisivat esimerkiksi uuden pitkäaikaisen hyödykkeen rakentamiskustannukset.
- Vakuutusten tarkoituksena on estää vahinkotapahtumasta aiheutuvien kulujen syntymistä.

Lausunto 150 vakuutuskorvauksen käsittely

Korvaus vahinkotapahtuman aiheuttaman menon kattamiseen

Vakuutuskorvaus on luonteeltaan **menonsiirto** silloin, kun vakuutuskorvaus kattaa vahinkotapahtuman aiheuttaman yksilöitävissä olevan menon.

- Jos korvaus ylittää kulujen määrän eikä korvauksen käyttöä ole rajoitettu, kirjataan **ylittävä osuus tuotoksi**.
- Jos ehtona on uuden hyödykkeen hankinta ja jos korvauksella katetaan hyödykkeen hankinnan menoja, korvausta käsitellään **investoinnin rahoitusosuutena** siltä osin kuin se ylittää vahingosta tuloslaskelmaan kirjatut kulut.

Omaisuuksien lunastus

Jos vakuutuskorvauksessa on kyse siitä, että omaisuus lunastetaan vakuutusyhtiölle, **vakuutuskorvaus käsitellään kirjanpidossa omaisuuden luovutuksen tavoin**.

- Voi syntyä luovutusvoittoa tai -tappiota

Keskeytyskorvaukset

Jos vakuutuskorvauksella katetaan yleisiä haitan tai toiminnan keskeytymisen menoja, joita **ei ole mahdollista yksilöidä, saatu vakuutuskorvaus kirjataan tuloksi** muihin toimintatuottoihin.

- Jos menot kyetään yksilöimään, korvaus käsitellään **menonsiirtona**.

Lausunto 150

- **Vakuutuskorvauksen kirjaamisperuste**

- Vakuutuskorvaukset kirjataan [suoriteperustetta vastaavalla tavalla saamisoikeuden syntymisen perusteella](#).
 - Vakuutuskorvauksia jaksotettaessa keskeinen periaate on kohdistaa korvaus samalle tilikaudelle, jolloin korvaukseen oikeuttavat menot ovat syntyneet tai jolloin lopullinen oikeus korvaukseen on syntynyt muulla tavalla.
- [Jälkikäteen maksettavat vakuutuskorvaukset voidaan kirjata siirtosaamiseksi, kun korvausta on pidettävä perustellusti varmana](#).
 - Mahdollinen etukäteen saatu vakuutuskorvaus merkitään siirtovelaksi taseeseen, josta sitä puretaan joko tuloslaskelmaan tai taseeseen merkittävien menojen vähennykseksi tai tuloksi, kun korvaukseen oikeuttavia menoja syntyy.
- Jos vakuutuskorvauksen määrä ei ole tarkasti tiedossa, se arvioidaan varovaisuuden periaatteen mukaan sille tilikaudelle, jolloin korvattavat menot syntyvät.
 - Arvion tarkentuminen lopullisen määrän mukaiseksi kirjataan menonsiirron tai tulon oikaisuna. Varovaisuuden periaatteen mukaisesti vakuutuskorvauksen määrää ei saa yliarvioida.

Lausunto 151 kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaisten laskennallisten korvausten kirjaamisperusteesta

- Kotouttamislain 61 §:n mukaan kunnalle maksetaan valtion varoista laskennallista korvausta mainitun lain 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettujen henkilöiden vastaanottamisesta, heidän osaamisensa ja kotoutumisen palvelutarpeensa arvioinnista, kotoutumissuunnitelman laatimisesta, ohjauksesta ja neuvonnasta sekä monikielisen yhteiskuntaorientaation, kotoutumiskoulutuksen, tulkitsemisen ja muiden kotoutumista edistävien palveluiden järjestämisestä.
- Laskennallinen korvaus **maksetaan** täysinä kuukausina pääsääntöisesti **automaattisesti ja kuukausittain** kotoutumislain 2 §:n 3 ja 4 momentin mukaisista henkilöistä.
 - Korvaus maksetaan korvausten piiriin kuuluvan henkilön väestötietojärjestelmään rekisteröidylle kotikunnalle sekä hyvinvointialueelle, johon kyseinen kunta kuuluu. **Poiminta väestötietojärjestelmästä** tehdään kuukauden ensimmäisenä päivänä ja maksatus tehdään muutaman päivän kuluessa poiminnasta.
 - Korvausten **edellytyksenä on, että kunnassa on järjestetty kotoutumisohjelma** sekä se, että kunta on tehnyt kotoutumislain 42 §:ssä tarkoitetun **sopimuksen elinvoimakeskukseen kanssa**.

**Voidaanko
jaksottaa?**

Lausunnon 151 perusteluja

- Kirjanpitolaissa menon [kirjaamisperusteena](#) on tuotannontekijän vastaanottaminen ja tulon kirjaamisperusteena suoritteiden luovuttaminen ([suoriteperuste](#)). Meno ja tulo saadaan kirjata myös veloitukseen (laskuperuste) tai maksuun (maksuperuste) perustuen.
 - Esim. valtionosuuksia ei vastaa mikään määrätty tuotannontekijä tai suorite kunnan tai hyvinvointialueen toimintaprosessissa. Näiden erien kohdistaminen tilikaudelle on hyvinvointialue- ja kuntajaoston kirjanpito-ohjeissa määritelty erikseen esimerkiksi sopimukseen tai päätökseen perustuvan [saamisoikeuden](#) (valtionosuudet, valtion rahoitus, avustukset) [perusteella](#).
 - Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaosto on antanut lausunnon (148/2025) työvoimaviranomaisen myöntämien tukien ja korvausten kirjaamisperusteesta. Lausunnon mukaan tuensaaja (kunta tai kuntayhtymä) [kirjaa tuen tuotoksi, kun kirjanpitovelvolliselle on sitovasti syntynyt oikeus tuen saamiseen](#).
 - Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut lausunnon (88/2009) ammatillisen lisäkoulutuksen rahoituksen kirjaamisesta. Ammatillisen lisäkoulutuksen rahoitusta ei tarkisteta jälkikäteen toteutuneiden opiskelijatyövuosien perusteella. Rahoitusosuus on laskennallinen ja tarkoitettu sen vuoden kustannusten rahoittamiseen, jolle se on myönnetty. Lausunnon mukaan saatu rahoitus on katsottava [saajan kannalta lopulliseksi ja siten kirjattavissa päätösperusteisesti kokonaan kyseisen vuoden tuloksi](#).

Lausunto 151 jatkuu

- Kotoutumislain perusteella maksettavia laskennallisia korvauksia ei vastaa mikään määrätty tuotannon tekijä tai suorite kunnan tai hyvinvointialueen toimintaprosessissa.
 - **Laskennallinen korvaus ei ole** tiettyyn tehtävään tai palveluun **kohdennettu korvaus**, vaan sillä voidaan toteuttaa monenlaista toimintaa ja palveluja.
 - Laskennallisen korvauksen myöntämisen **ehtoihin ei sisälly** sen käyttöön perustuvaa **palautusvelvollisuutta**.
- **Laskennallinen korvaus on katsottava saajan kannalta lopulliseksi ja se kirjataan tuotoksi sille tilikaudelle, jolle se on myönnetty.**

Muuta huomioitavaa laskennallisista korvauksista

- Lausunnon mukaan laskennallinen korvaus on siis katsottava saajan kannalta lopulliseksi ja se kirjataan tuotoksi sille tilikaudelle, jolle se on myönnetty.
Korvausta ei siis jaksoteta, vaan se esitetään tuloarvion toteutumisena myöntövuotena.
- Kunta tai hyvinvointialue osoittaa talousarviossa menoja varten määrärahat.
 - Määrärahaa varataan sen verran kuin kyseisten palvelujen järjestämisen arvioidaan edellyttävän.
 - Määrärahojen sitovuudesta kunta tai hyvinvointialue päättää talousarviossa.
 - Käyttämättä jääneiden määrärahojen huomioimisesta seuraavan vuoden määrärahoissa päätetään kunnassa tai hyvinvointialueella talousarvion laatimisen yhteydessä tai talousarvion muutoksin.
 - Palvelujen järjestämiseen saatava laskennallinen korvaus ei siten määrittele talousarvioon otettavan määrärahan suuruutta vaan määräraha voi olla esimerkiksi saatavaa korvausta suurempi.

Muita tilinpäätöksessä huomioitavia asioita

Varmista tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä mm.

- Onko tarvittavat arvonlennuskirjaukset tehty?
 - Tyhjilleen jääneet kiinteistöt (mm. sote), ”homekoulut” jne.
- Onko kaikki tilikaudelle kuuluvat tuotot ja kulut kirjattu (suoriteperiaate)?
 - Tulot kirjataan, kun saamisoikeus on syntynyt (esim. lausunnot 148/2025, 150/2025, 151/2025)
 - Menot kirjataan, kun maksuvelvoite on syntynyt (esim. 148/2025, 134/2022, 133/2022)
- Onko tilinpäätöksessä kuvattu riittävästi mm. tilikaudella tapahtuneita muutoksia selittäviä tekijöitä ja niiden vaikutuksia tilinpäätöslaskelmiin?
 - Mm. organisaatiomuutokset, uudet lakisääteiset tehtävät (v. 2025 esim. työllisyysalueet), merkittävät luovutusvoitot tai -tappiot, yhtiöittämiset (esim. sote).
- Onko arvioitu myös todennäköistä tulevaa talouden kehitystä erityisesti, jos tulevaisuudennäkymien arvioidaan poikkeavan aiemmasta kehityssuunnasta.
 - Arviot voidaan esittää mm. talouden tasapainottamisesta ja velkaantumiskehityksestä.
 - Ns. kriisikuntakriteerien täyttyminen?

Lue tilinpäätös kertaalleen läpi ns. ulkopuolisen silmälasien läpi!

Ollaan yhteyksissä!

Sari Korento

Sari.Korento@kuntaliitto.fi

0500-476747

www.kuntaliitto.fi

Katsaus ajankohtaisiin veroasioihin

Taloustorstai, 15.1.2026

Pekka Montell

Kiinteistöverojen negatiiviset oikaisut

- Veronsaajien palvelut: ” *Yksittäisten asiakkaiden kiinteistöverotuksien muutoksista johtuvia oikaisuja tehdään kuitenkin kuukausittain. Oikaisut perustuvat käytännössä aina asiakkaille tehtäviin muutosverotuksiin, joita tehdään esimerkiksi verotuksen oikaisulautakunnan päätöksen vuoksi. Jos asiakkaan kiinteistöveron määrä alenee muutosverotuksen vuoksi, tämä näkyy kiinteistön sijaintikunnalle verontilityksien alhaisempana tilitysmääränä, eli yhden tai useamman verovuoden negatiivisena oikaisuna.*”
- Kuntien verotuloihin kohdistuvat verolajeittaiset oikaisut löytyvät veronsaajien palvelusta:
 - Raportit > Kausilitykset > Kunnat > Oikaisut

Kiinteistöverojen negatiiviset oikaisut

Koko maa	Kausitilitykset	Verotulojen seuranta	Edellinen näkymä	Ohje
Kunnat	Kausitilitys	Kuukausittain	Oikaisut	Jako-osuudet
Seurakunnat				Maksatuserittely
Valtio				
Kela				
Ahvenanmaan maakunnan hallitus				
Aikataulut				

Valittu kunta: Kaikki kunnat

Valittu tilitysjakso: 2025

Viimeisin tilitysvuosi

Kunnat: kausitilityksiin sisältyneet oikaisut ja korot. Verolajista avautuvat verovuosi-kohtaiset tiedot. Raportin tiedot saa Exceliin viemällä kursori taulukon päälle, napsauttamalla kolmea pistettä oikeassa yläkulmassa ja valitsemalla Vie tiedot.

Verolajittain	Ennen oikaisua	Oikaisun jälkeen	Oikaisu	Korot
Kunnallisvero	787 206 526 485 €	786 971 550 824 €	-234 975 662 €	0 €
Yhteisövero	55 306 587 710 €	55 306 416 216 €	-171 493 €	0 €
Kiinteistövero	110 896 009 630 €	110 896 008 501 €	-1 129 €	0 €
Verovuosi 2025	7 989 188 744 €	7 989 199 744 €	0 €	0 €
Verovuosi 2024	26 373 448 175 €	26 373 448 175 €	0 €	0 €
Verovuosi 2023	26 601 596 391 €	26 601 596 391 €	0 €	0 €
Verovuosi 2022	24 418 105 184 €	24 418 105 184 €	0 €	0 €
Verovuosi 2021	23 542 660 136 €	23 542 659 007 €	-1 129 €	0 €
Kaivosmineraalivero	169 203 174 €	169 203 174 €	-0 €	0 €

Kiinteistöverojen negatiiviset oikaisut

- Tehdyt oikaisut tai kesken olevat muutoksenhakuprosessit saattavat liittyä sairaalarakennusten verotusarvon laskentaan
- Korkein hallinto-oikeus antoi toukokuussa 2025 ennakkopäätöksen, joka ei vastannut vakiintunutta oikeus- ja verotuskäytäntöä
- Ennakkopäätöksen [KHO:2025:38](#) mukaan sairaalarakennus rinnastettiin arvostamislain 30 §:n perusteella kiviseen myymälä-, varasto-, tehdas, työpaja- ja talousrakennukseen eikä kiviseen asuin-, toimisto- yms. rakennukseen, kuten oli toimittu. Erona oli se, että uuden arvostamisen mukaan ikäalennus oli 4 % eikä 1 %. KHO perusteli linjaustaan sairaalarakennuksen käyttöärsituksella ja teknisillä erityisvaatimuksilla
- VOVAn mukaan oikaisumenettely on ollut käynnissä samanaikaisesti huomattavassa määrässä sairaalarakennuksia
- Muut yleisessä käytössä olevat rakennukset?

Alueellisen matkailijaveron valmistelu

- VM on käynnistänyt lausuntokierroksen alueellisen matkailijaveron toteuttamisedellytysten selvittämiseksi
- Lausuntoaika 10.12. – 25.1.2025
- Ei esitysluonnosta, lausunnoilla pyritään selvittämään halukkuutta veron käyttöön otolle ja näkemyksiä toteutuksesta (soveltamisala, verorasitus, kuntien päätäntävalta)
- Valmistellaan nimenomaan verolakina (puitelaki), jonka käyttöönotosta kunnat saisivat päättää
- Lausuntopyyntö on lähetetty kaikkiin kuntiin

Kaivosmineraaliveron jatkovalmistelu

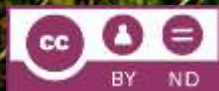
- Kaivosmineraaliveroon kohdistui useita muutoksia syksyn valmistelussa
- Veron tasoa kiristettiin merkittävästi ja myös jako-osuudet valtion ja kaivosten sijaintikuntien välillä muutettiin
- Loppujen lopuksi valmistelussa jako-osuuksiksi vahvistettiin valtio/kaivoskunnat 70/30 (hallituksen esityksessä 80/20, aiempi jakosuhde kuntien eduksi 60/40)
- Valtiovarainvaliokunta edellytti kuitenkin vielä tämän hallituskauden puitteissa valmisteltavan kaivosveron rakenteellista kehittämistä ns. hybridimalliksi
- Hybridimalli = vero koostuisi osin arvorajaltista, osin tuottoon perustuvasta osasta
- Malli tulisi olla käyttöönotto tulisi mahdollistaa jo 2027

Kiitos. Tack.

Pekka Montell

pekka.montell@kuntaliitto.fi

0440 851738

www.kuntaliitto.fi

www.kommunforbundet.fi

Mitä ovat digilompakot?

Erityisesti yrityslompakot, kuntien näkökulma

Taloustorstai 15.1.2026

Jari Vaine

Tausta: eIDAS-asetus

(electronic IDentificaton, Authorization and trust Services)

- Alkuperäinen 2014: sähköinen tunnistaminen ja luottamuspalvelut
- Uudistus 2024: laajentaa aiempaa ja asettaa **yhteiset vaatimukset eurooppalaiselle digitaalisen identiteetin lompakolle** (EUDI-lompakko).
- Jäsenmailla velvollisuus tarjota vähintään yksi vaatimukset täyttävä digitaalisen identiteetin lompakko 2026 loppuun mennessä. (Huom! Markkinoilla vaihtoehtoja!)
- **Kunnilla velvoite hyväksyä EUDI-lompakko vahvan sähköisen tunnistamisen menetelmänä (ei koske käyntiasiointia)**
- Erikseen toimenpiteitä, jos lompakoita haluaa hyödyntää laajemmin, myös käyntiasiointiin (Traficomille rekisteröinti, mahdollisia asiointiprosessin muutoksia)

EUDI-lompakot

ⓘ **EUDI:** EU Digital Identity.

Käytännössä sovellus, johon käyttäjä voi ladata itseään koskevia tietoja ja todisteita varmennetusti. Voi myös tunnistautua, tehdä sähköisiä allekirjoituksia tai leimoja

Asetuksen vaatimukset toimintoihin, jotta sertifiointi EUDI-lompakoksi:

1. Vahva sähköinen tunnistaminen
 2. Käyttäjää koskevien vahvistettujen tietojen ja todistusten osoittaminen (ns. sähköiset attribuuttitodistukset)
 3. Sähköinen allekirjoitus tai leima
- DVV:n toteuttamaan lompakkoon (12/2026) luodaan ensisijaisesti digitaalinen henkilöllisyystodistus.
 - EUDI-lompakkoja voivat tarjota myös yksityiset palveluntarjoajat.
 - Käyttö kuntalaisille vapaaehtoista. Yksilö itse päättää, mitä tietoja lompakkoon vie ja mille taholle tietoja haluaa osoittaa.

EU Yrityslompakko

Komission asetusehdotus 11/2025

Huom! Ei vain yrityksille, vaan laajasti organisaatioille ja taloudellisille toimijoille!
Tarve puhua organisaatiolompakosta.

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/proposal-regulation-establishment-european-business-wallets>

Voidaan käyttää EUDI-lompakoiden tapaan organisaatioiden vastaaviin tarpeisiin (allekirjoitus, tietojenvälitys, tunnistautuminen, valtuuksien hallinta), **soveltuu monimutkaisempiin tietojenvälitys- ja hallinnointitarpeisiin, myös automatisoiden.**

Ei yhdenlainen, määritelty tekninen toteutus, vaan tarkoitus on toimia **viitekehyksenä yhteentoimiville järjestelmille yritysten ja organisaatioiden väliseen kanssakäymiseen erityisesti EU-jäsenvaltioissa.** Samalla tavoitteena helpottaa jo olemassa oleviin (muiden säädösten) velvoitteisiin vastaamista sujuvasti.

Tarjontaa tulisi syntyä markkinaehtoisesti.

Ei ole VM:n eIDAS-täytäntöönpanohankkeessa.

Yrityslompakon mahdollisuuksia

Tavoitellaan merkittävää digitalisaation edistämisen välinettä erityisesti kansainväliseen yritystoimintaan, mutta myös muutoin organisaatioiden ja taloudellisten toimijoiden välisen kanssakäymisen sujuvoittamiseen

- Mahdollista automatisoida tietojärjestelmien välistä tietojenvaihtoa
- Asetusehdotuksessa yrityslopakolla tehty sähköinen allekirjoitus määritellään oikeudellisesti yhtä päteväksi kuin fyysinen käsin kirjoitettu allekirjoitus.
- Yrityslompakoiden tulee mahdollistaa esimerkiksi edustusoikeuksien hallinnointi. (Työntekijöiden valtuuksia toimia organisaation puolesta, tehdä allekirjoituksia)
- Selvitetty mm. laajaan hankkeeseen tarvittavien lupien kokoamista yhteen näkymään.

Digilompakot ja kunnat

- Kunnan kanssa asioivilla kuntalaisilla, yrityksillä ja organisaatioilla tulee olemaan erilaisia digitaalisia lompakoita käytössään.
- **Yrityslompakoiden asetusehdotuksessa velvoitetaan julkisen sektorin toimijoita (myös kunnat) hyväksymään yrityslompakon perustoiminnot** (mm. tunnistautuminen, todentaminen, allekirjoittaminen, dokumenttien välitys) organisaatioiden käytössä. Yrityksille käyttöönotto on vapaaehtoista.
 - Velvoitteella olisi 24 kuukauden siirtymäaika asetuksen voimaantulosta
- Kunnalla ei velvoitetta yrityslompakkoon myöntääkseen todisteita tai hyödyntääkseen niitä EUDI-lompakoista (eIDAS-asetus). Yrityslompakot ja EUDI-lompakot kuitenkin yhteentoimivia (tarvitaan jokin järjestelmä).
- Sen sijaan siis kyetäkseen hyväksymään yrityslompakot, myös kunnalla oltava yrityslompakko (EU-yrityslompakkoa koskeva asetusehdotus).

Esiselvitys kuntien suhtautumisesta yrityslompakoihin

Toistaiseksi vaikea hahmottaa, mikä mahdollista ja järkevää hyödyntämistä

- Tunnistettu tarve laajalle käyttöönotolle, jotta paras potentiaali voitaisiin saavuttaa. Kiinnostusta olla mukana, varovaisuutta investointien ja ”pioneerityön” suhteen.

Mahdollisuuksia EUDI-lompakon käyttötapoja laajemmin

- Yritysnäkökulma helpompi, kunta käyttäjänä vaatii mietintää ja ominaisuuksien tunnistamista.

Keskustelua yrityslompakoiden mahdollisista käyttökohteista

- Organisaatiotunnistautuminen
- **Hankinnat:** Yrityksiltä vaaditaan vastuullisuusraportteja, taloustietoja, verovelkatodistuksia, todistuksia edustusoikeudesta ym. Kun digitaalisia systeemejä on jo, syntyykö lisäarvoa?
- Erilaiset yritysluvat, kuten rakentamiseen ja kaupunkiympäristöön ja elintarviketurvallisuuteen liittyvät. Entä yrityksen perustamisen luvat, yhdistysten hakemat luvat?
- HR: erilaiset tietoturva- ja tietosuojanäkökulmat, ammattipätevyydet...

Haasteita ja selvitettyä kuntien näkökulmasta

- **Pakollisuus ja taloudelliset vaikutukset:**
 - Yrityksille vapaaehtoista. Kuntien kuitenkin pakko varautua, että yritykset haluavat käyttää. Tulee investoida, mahdollistaa, tehdä muutoksia ilman varmuutta käyttöönotosta.
- **Kuntaorganisaatioiden moninaisuus ja Y-tunnukset:**
 - Voiko kuntaomisteinen yritys olla taloudellinen toimija? Kuntakonsernin kokonaisuus?
 - PRH myöntää organisaatioiden tunnistetiedot perustuen kaupparekisteriin. Kunnan Y-tunnus ei erittele toimintoja. Onko yrityslompakko yhteinen koko kunnalle vai erikseen toimialoille? Oleellinen tieto, jos tulee kunnille velvoittavaksi.
- **Käyttötapaukset, ei ominaisuudet edellä:**
 - Oleellista, että käyttötapaukset on tunnistettu ja ne ovat vaikuttavia (pelkistä ominaisuuksista ei välttämättä voi päätellä yrityslompakon lisäarvoa).
- **Ratkaisujen sopivuus kunnille:**
 - Miten varmistetaan organisaatiokäyttö ja keiden tarpeisiin, jos toteutus markkinaehtoisista?
- **Koordinaatio muun kansallisen, eurooppalaisen ja EU-tason digikehityksen kanssa**
- Asetusehdotuksesta **Valtioneuvoston U-kirjeluonnos eduskunnalle ollut lausunnolla.**
 - Em. seikat tuotu esiin ja jatkokäsittelyn tuloksia odotetaan.

Kuntien EUDI-lompakoiden hyödyntämismahdollisuuksien selkeyttämiseksi ja varmistamiseksi:

- **Tietoisuuden ja ymmärryksen lisääminen** erilaisista digitaalisista lompakkoratkaisuista ja niiden tuomista mahdollisuuksista sekä yrityslompakon velvoitteista.
- **Näkyvä tahtotila ja aktiiviset toimet kansallisella tasolla** digitaalisten lompakoiden hyödyntämiseen yhteiskunnassa laajasti.
- **Oppien ja konkreettisten kokeilujen hyötyjen** (mukaan lukien säästölaskelmat) osalta **tulosten jakaminen kunnille**, jotta vaikuttavuutta ja muutostarpeita on helpompi arvioida sekä perustella.
- **Toimialakohtainen arviointi vaikuttavimmista käytötavoista**, joista lähteä liikkeelle (esim. kuntien hyvinvointitehtäviin ja työllisyyteen liittyvät toimet).
- **Aktiivinen hakeutuminen yhteistyöhön** eri todisteita myöntävien tahojen tai todisteisiin luottavien tahojen kanssa, ja yhteisistä tarpeista keskustelu.
- **Huomio yrityslompakoihin yhteentoimivuuden ja digitalisaation edistäjänä. Yllä olevat pätevät sinänsä myös yrityslompakoiden onnistumisen varmistamiseen.**

Kiitos.

Jari Vaine

Erityisasiantuntija

Elinvoima ja talous – yksikkö

Puh. 09 – 771 2018, 050 562 7687

jari.vaine@kuntaliitto.fi

www.kuntaliitto.fi

TE-palvelujen vaikuttavuuspilotti

Taloustorstai 15.1.2026

Mikko Mehtonen

Ajankohtaista nyt, koska

- Viime vuoden alusta voimaan tullut **TE-uudistus** siirsi työllisyys-palveluiden kehittämismvastuun kuntiin.
- TE-uudistuksen myötä **kuntien talous** aiempaa enemmän riippuvainen työllisyyden hoidon onnistumisesta.
- Työllisyyden hoidossa **onnistuminen edellyttää** tutkittua tietoa päätöksenteon tueksi.

Pilotin tiivis kuvaus

- Palveluiden **vaikutusten** erottaminen ja eri toimenpiteiden vaikuttavuuserojen **mittaaminen**
- Kysymystä lähestytään **taloustieteen** tutkimuksen keinoin

**Pilotissa hyödynnetään
yksilötason
rekisteriaineistoja*
asiakkaiden
työllisyyspoluista ja
lähestytään asiaa
koeasetelmien kautta.**

**) Kuntien Datahuone*

Hankkeen tavoitteet

- **Työllisyyspalveluiden vaikuttavuuden ja kustannustehokkuuden** mittaaminen
- **Pilotoidaan yhteistyötä** tavoitteena pitkäkestoinen kaikkia hyödyttävä yhteistyö

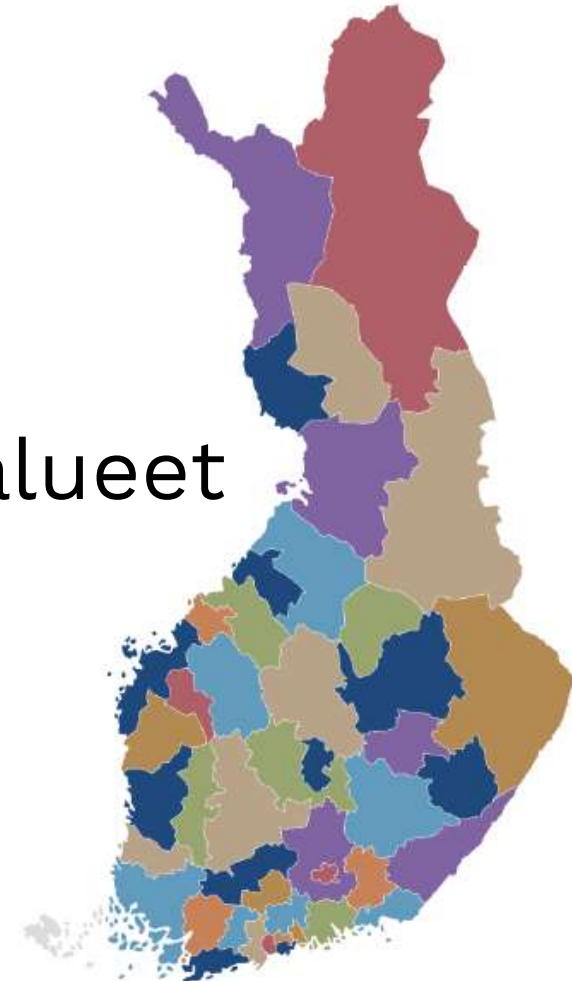
Vaikuttavuuspilotti yhteistyössä..

KUNTA
LIITTO

Työllisyysalueet

Labore

Työn ja talouden tutkimus Labore

1. DATAPAKETTI

Puolivuosittain toistuva työllisyysaluekohtainen rekisteriseuranta (datapaketti).

Kuvailevaa seurantatietoa mm. Tulorekisterin avulla eri alueiden työnhakijoista

2. KVASIKOKEELLINEN TUTKIMUSASETELMA

Tutkimus esimerkiksi palkkatuen muutoksista ja sen vaikuttavuudesta.

Julkaistaan Laboren työpaperit-sarjassa vuonna 2028 keväällä.

Selvitetään samalla muiden kvasikokeellisten tutkimusten mahdollisuutta, kuten vastuuasiantuntijaan liittyen.

3. SATUNNAISTETTUUN KOEASETELMAAN VALMISTAUTUMINEN

Tavoitteena, että työllisyysalueilla voidaan edetä yhden kokeilun implementaatioon pilotin jälkeisen syksyn aikana.

Alustava kokeiluidea: satunnaistetun kokeilun kohdejoukkona ovat pitkäaikaistyöttömät. Satunnaistettu tutkimusasetelma estää palveluntuottajien kermankuorinnan.

Hankkeen aikataulu

2026

2027

2028

*Rekisteriaineistojen pohjalta laadittava toistuva datapaketti
(kuvaileva aineisto). Kaksi tai neljä kertaa vuodessa.*

*Kvasikokeellinen tutkimus
Esim. palkkatuet ja kuntalisät*

*Satunnaistettuihin koeasetelmiin
valmistautuminen ja toteutus*

Vantaa
Kouvola
Jyväskylä-Muurame
Oulun seudun työllisyysalue
Lohja-Karkkilan työllisyysalue
Kainuun työllisyysalue
Etelä-Satakunnan työllisyysalue
Keravan ja Sipoon työllisyysalue
Keski-Uudenmaan työllisyysalue
Etelä-Hämeen työllisyysalue
Mikkelin seudun työllisyysalue
Ylivieska, Kalajoki, Nivala -työllisyysalue
Kuntayhtymä Kymppi
Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalue
Meri-Lapin työllisyysalue
Päijät-Hämeen työllisyysalue
Kirkkonummi-Vihti-Siuntio työllisyysalue
Turun työllisyysalue
Helsinki
Seinäjoki ja TyöLakeuden työllisyysalue
Rovaniemi
Etelä-Karjalan työllisyysalue
Pietarsaaren seudun työllisyysalue
Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalue
Tampereen työllisyysalue

**KUNTA
LIITTO**

Kommun-
förbundet

Konsernien talous

Eero Laesterä, FCG

Henrik Lönnqvist, Kuntaliitto

Kunnat omistavat noin 2 600 toimivaa yhtiötä.

Kuntien yhtiöt kattoivat noin 3 %
Suomessa toimivien yritysten
yhteenlasketusta liikevaihdesta.

**Kuntien yhtiöistä
positiivista
tulosta tekivät
lähinnä
energiasektorin
yritykset.**

**KUNTA
LIITTO**

**Kunnan
konserniyhtiöt ovat
suuria investoijia.
Yhtiöillä on yli
puolet
kuntasektorin
veloista.**

**KUNTA
LIITTO**

Juuri nyt koko kuntakonsernin ohjaus entistä tärkeämpää!

Kiinteistöyhtiöt
n. 1 400 yhtiötä

Energiayhtiöt
n. 300 yhtiötä

Ammatillinen, tieteellinen ja
tekninen toiminta (mm.
kehitysyhtiöt)
n. 100 yhtiötä

Vesi- ja jäteyhtiöt
n. 150 yhtiötä

Kulttuuri, liikunta ja vapaa-
ajan elämykset
n. 120 yhtiötä

Ammatillinen,
ammattikorkeakoulut ja
muut koulutusyhtiöt
n. 70 yhtiötä

Hallinto- ja
tukipalveluyhtiöt
n. 70 yhtiötä

Muut yhtiöt
n. 400 yhtiötä

Kuntaliitto 15.1.2026

Alustavassa tarkastelussa konsernit kunnissa

Eero Laesterä, HT, johtaja

Tuomas Hanhela KTM, erityisasiantuntija

Koko maassa kunnissa y-tunnuksia 2938 yhtiössä, näistä C23 kunnissa 1073 yhtiötä.

Sähkön ja kaukolämmön yhteistuotanto	Viemäri- ja jätevesihuolto	Kuntoutuslaitokset ja sairaskodit	Työnvälitystoiminta	OmaisuuDENhoitotoiminta
Asuntojen vuokraus	Muu laitteisto- ja tietotekninen palvelutoiminta	Muiden käytettyjen tavaroiden vähittäiskauppa	Muu muualla luokittelematon maa- ja vesirakentaminen	Muu luotonanto
Korkea-asteen koulutus yliopist. ja ammattikorkeakoul.	Kiinteistöjen siivous	Yleisagentuuritoiminta	Kiinteistöjen isännöinti	Lääk. ja hammaslääkintäin. ja -tarv.valm. (pl hammasprot
Muiden kiinteistöjen vuokraus ja hallinta	Keskiasteen ammatillinen koulutus	Einesten ja valmisruokien valmistus	Varastointi	Muut vanhusten ja vammaisten avopalvelut
Sähkön kauppa	Sähkön siirto	Muualla luokittelematt. rahoituspalvelut (pl. vakuutus)	Kansanopistot, kansalaisopistot, työväenopistot yms.	Sähkön tuotanto vesi- ja tuulivoimalla
Sähkön jakelu	Muu laskentatoimen palvelu	Ikääntyneiden palveluasuminen	Asuin- ja muiden rakennusten rakentaminen	Laboratoriotutkimukset
Henkilöstö- ja laitosruokat	Muut koulutusta antavat yksiköt	Sähköasennus	Muiden erikoiskoneiden korjaus ja huolto	Maa- ja vesirakentamisen tekninen palvelu
Tavanomaisen jätteen käsittely ja loppusijoitus	Asuntojen ja asuinkiinteistöjen hallinta	Sisävesiliikenteen henkilökuljetus	Ohjelmatoimistot ja manageripalvelut	Suhdetoiminta ja viestintä
Paikallisliikenne	Muu liikkeenjohdon konsultointi	Messujen ja kongressien järjestäminen	Matkatoimistojen toiminta	Päivä- ja työtoiminta muille kuin ikääntyneille ja vamm
Julkinen yleishallinto	Esittävät taiteet	Taiteen ja musiikin koulutus	Muualla luokittelematon majoitustoiminta	Tutkimusta ja kulttuuria palvelevat järjestöt
Atk-laitteisto- ja ohjelmistokonsultointi	Koulutusta palveleva toiminta	Muu tekninen testaus ja analysointi	Vammaisten päivä- ja työtoiminta	Langattoman verkon hallinta ja palvelut
Veden otto, puhdistus ja jakelu	Tavanomaisen jätteen keruu	Varsinaiset sairaalapalvelut	Ravintolat	Rakennetekninen palvelu
Kiinteistönhoito	Teollisuutta palveleva sähkön ja lämmön tuotanto	Muu luonnontieteellinen tutkimus ja kehittäminen	Muualla luokittelemattomat muut järjestöt	
Satamat	Rakennuttaminen ja rakennushankkeiden kehittäminen	Varauspalvelut, matkaoppaiden palvelut ym.	Taidelaitosten toiminta	
Sähkö- ja tietoliikenneverkkojen rakentaminen	Muu maaliikennettä palveleva toiminta	Omien kiinteistöjen kauppa	Tieliikenteen terminaalitoiminta	
Muut palvelut liike-elämälle	Maksullinen pysäköinti	Työvoima- ja elinkeinoasain hallinto	Ilmaliikennettä palveleva toiminta	
Työvoiman vuokraus	Esittäviä taiteita palveleva toiminta	Koulutuskeskukset	Kahvila-ravintolat	
Lääkäriasemat, yksityislääkärit ja vast. erikoislääk.	Rahoitusalan holdingyhtiöiden toiminta	Museoiden toiminta	Sisustustekstiilien valmistus	
Yhdistetyt toimistopalvelut	Urheilulaitosten toiminta	Meriliikenteen henkilökuljetus	Kasvitieteellisten puutarhojen, eläintarhojen ja luonno	
Tietojenkäsitt. ja laitteist. käyttö- ja hallintapalvel	Muu ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	Yhdyskuntasuunnittelu	Langallisen verkon hallinta ja palvelut	
Teiden ja moottoriteiden rakentaminen	Muiden pottuainoiden tukkukauppa	Ohjelmistojen suunnittelu ja valmistus	Muualla luokittelematon tietopalvelutoiminta	
Kaukolämmön ja -kylmän erillistuotanto ja jakelu	Huvi- ja teemapuistojen toiminta	Urheiluseurojen toiminta	Lasten päiväkodit	
Pesulapalvelut yrityksille	Tietojenkäsitt., palvelintilan vuokraus ja palvelut	Urheilu- ja liikuntakoulutus	Muut muualla luokittelemattomat sosiaalihuollon avopalv	
Muut yhteensä		Leirintäalueet, asuntovaunu- ja matkailuvaunualueet	Rahastotoiminta	

- Koko maassa kuntien yhtiöissä y-tunnuksia 2938 yhtiötä.
- Konsernin pitäisi rahoittaa emoa – ei toisinpäin.
- Kaikkien kuntien alustavassa tarkastelussa **keskimäärin** 91 kunnalla toimintakatteissa rahavirrat väärinpäin.
- 2015 oli 74 kuntaa, joissa emo rahoitti konsernia, vuonna 2025 133 kuntaa.
- Kunnista 113 oli aina oikeassa asennossa.
- Vuodesta 2015 vuoteen 2025 väärän suuntainen rahavirta oli 1,612 miljardia euroa
- Samaan aikaan konserniyhtiöiden **positiivinen** rahavirta oli 23,883 mrd euroa
- Netto 22,3 mrd euroa → konserni rahoitti keskimäärin emoa, mutta varsinkin pienissä kunnissa tilanne oli eri.
- Konsernin merkityksen kasvaessa peruspalveluihin nähden tilanne on tunnistettava.

Vuodesta 2015 vuoteen 2024 kumulatiiviset negatiiviset ja positiiviset toimintakatteet 1000 euroa

Positiiviset

Helsinki	7 580 166
Vantaa	1 962 252
Tampere	1 947 286
Turku	1 062 297
Espoo	867 734
Lahti	825 445
Oulu	708 467
Kuopio	501 241
Lappeenranta	500 271
Kouvola	494 726

Negatiiviset

Joensuu	-187 735
Pori	-150 250
Tuusula	-88 452
Jämsä	-86 134
Sastamala	-64 473
Iisalmi	-59 827
Salo	-50 061
Varkaus	-38 883
Tornio	-36 063
Huittinen	-32 392

C23 – erityistarkkailussa (tilinpäätökset 2024)

- C23 - Yhteisöjä, joilla oli vain y-tunnus oli 1073 kpl
- Yhteisöjä jne, joilla on jokin merkintä 2023 tai 2024 oli 787.
- Näistä tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja oli negatiivinen 294 yhteisöllä. Positiivinen 491 yhteisöllä.
- Negatiivinen tulos yhteensä oli -134 ME, positiivinen 1,08 mrd euroa
- Jos tulos on taseessa negatiivinen, yrityksiä on 380, kappalemääräisestä vain hiukan vähemmän kuin taseeltaan voitollisia (375)
- Negatiivisten yhteisöjen kumulatiivinen tulos on -540 ME, positiivisten 2,4 mrd e.
- Yhteisöjä, joilla oli negatiivinen tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 1,475 mrd:n euron liikevaihto.
- Positiivisen tuloksen yhteisöjen liikevaihto oli 10,47 mrd euroa.
- Negatiivisen tuloksen yhteisöjen liikevaihto oli 1,1475 mrd euroa
- **Liikevaihdot yhteensä 11.9 mrd euroa. VOS-palveluiden käyttökulut 12,7 mrd euroa, muissa kuin vos-palveluissa 15,7 mrd euroa**

kpl	979	16	46	15	320	5	9	9	21	6	6	2	14
	Kaikki yhteisömuodot	Sähkön ja kaukolämmön yhteistuotanto	Asuntojen vuokraus	Korkea-asteen koulutus yliopist. ja ammattikorkeakoul.	Muiden kiinteistöjen vuokraus ja hallinta	Sähkön kauppa	Sähkön jakelu	Henkilöstö- ja laitosruokat	Tavanomaisen jätteen käsittely ja loppusijoitus	Paikallisliikenne	Julkinen yleishallinto	Atk-laitteisto- ja ohjelmistokonsultointi	Veden otto, puhdistus ja jakelu
HENKILÖSTÖN LKM	41 573	2 473	1 247	8 683	335	322	508	4 872	898	1 694	1 808	1 462	571
LIKEVAIHTO	11 944 207 534	3 022 702 000	1 229 613 775	900 496 875	704 707 902	651 842 000	629 841 000	376 847 000	357 667 987	307 712 000	299 649 000	288 823 000	249 968 805
LIIKETOIMINNAN TULOS	1 143 647 776	535 116 563	137 997 901	22 079 080	75 658 611	73 084 000	68 991 000	5 870 000	17 535 280	27 846 000	3 658 000	3 348 000	41 895 006
TULOVEROT	92 546 558	27 924 625	1 506 404	531 000	17 149 320	12 027 000	8 975 000	733 000	2 932 921	44 000	722 000	923 000	2 543 659
TILIKAUDEN TULOS	691 085 374	379 343 731	13 549 933	45 816 000	28 820 019	71 031 000	41 070 000	4 861 000	4 802 197	-1 094 000	3 478 000	3 468 000	10 347 527
	0												
TASE	0												
EDELLISTEN TILIKAUSIEN TULOS	1 885 969 943	512 788 604	47 672 336	262 122 000	-67 783 131	164 450 000	402 698 000	6 770 000	116 167 323	1 770 000	15 691 000	18 528 000	-1 723 788
TILIKAUDEN TULOS	691 085 374	379 343 731	13 549 933	45 816 000	28 820 019	71 031 000	41 070 000	4 861 000	4 802 197	-1 094 000	3 478 000	3 468 000	10 347 527
VIERAS PÄÄOMA	23 201 548 859	3 900 900 023	6 617 242 446	213 162 000	5 940 744 201	590 129 000	706 095 000	57 945 000	170 045 658	1 344 986 000	64 329 000	53 366 000	961 058 762
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	18 827 599 951	2 890 744 344	5 994 334 322	6 375 000	5 170 701 293	391 612 000	561 063 000	5 610 000	96 795 112	1 119 935 000	2 052 000	0	889 731 930
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	4 373 948 906	1 010 155 679	622 908 124	206 787 000	770 042 907	198 517 000	145 032 000	52 335 000	73 250 546	225 051 000	62 277 000	53 366 000	71 326 831

	Kiinteistöhoito	Satamat	Sähkö- ja tietoliikenneverkkojen rakentaminen	Muut palvelut liike-elämälle	Työvoiman vuokraus	Lääkäriasemat, yksityislääkärit ja vast. erikoislääk.	Yhdistetyt toimistopalvelut	Tietojenkäsitt. ja laitteist. käyttö- ja hallintapalvel	Teiden ja moottoriteiden rakentaminen	Kaukolämmön ja -kylmän erillistuotanto ja jakelu	Pesulapalvelut yrityksille	Muut yhteensä
HENKILÖSTÖN LKM	1 273	279	813	1 932	243	970	326	352	597	18	940	8 957
LIKEVAIHTO	237 737 000	205 114 000	201 344 029	154 134 000	145 123 000	131 167 000	114 252 000	110 581 000	101 727 000	100 356 000	99 506 000	1 323 295 161
LIIKETOIMINNAN TULOS	1 216 000	19 938 000	1 969 297	2 581 000	-260 000	3 294 000	6 991 000	415 000	2 726 000	1 898 000	1 700 000	88 100 038
TULOVEROT	447 000	1 403 000	270 357	549 000	34 000	729 000	1 510 000	260 000	356 000	274 000	141 000	10 561 272
TILIKAUDEN TULOS	1 104 000	11 863 000	-649 900	2 451 000	1 000	3 033 000	6 811 000	792 000	2 119 000	956 000	638 000	56 473 867
TASE												
EDELLISTEN TILIKAUSIEN TULOS	5 995 000	26 084 000	17 618 786	8 700 000	8 159 000	13 423 000	8 443 000	2 578 000	1 452 000	21 141 000	10 498 000	282 727 813
TILIKAUDEN TULOS	1 104 000	11 863 000	-649 900	2 451 000	1 000	3 033 000	6 811 000	792 000	2 119 000	956 000	638 000	56 473 867
VIERAS PÄÄOMA	33 827 000	356 480 000	78 797 203	28 158 000	16 676 000	20 794 000	38 336 000	17 509 000	20 487 000	66 609 000	29 086 000	1 874 786 566
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	1 717 000	313 187 000	16 730 195	3 009 000	0	480 000	0	0	4 875 000	45 095 000	11 469 000	1 302 083 755
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	32 110 000	43 293 000	62 067 008	25 149 000	16 676 000	20 314 000	38 336 000	17 509 000	15 612 000	21 514 000	17 617 000	572 702 811

**KUNTA
LIITTO**

Kommun-
förbundet

KOULUTUSTARJONTAA AMMATTILAISILLE 2026

- ❖ Koulutusohjelmat
- ❖ Tapahtumat
- ❖ Webinaarit

FCG.

KOULUTUSOHJELMAT

- sijoitus omaan osaamiseen

17.3. – 3.6.2026

Kunta-alan taloushallinnon
perusteet-koulutusohjelma 2026

*"Minulle aivan nappiin osunut
koulutus!"*

*"Monet tärkeät perusasiat
selkenivät kurssilla."*

24.9.2026 – 28.5.2027

Kunta-alan laskentatoimen
koulutusohjelma 2026 - 2027

*"Pidin siitä, että opetuksessa käytettiin
tosielämän esimerkkejä sekä tehtiin
harjoitustehtäviä opetuksen aikana."*

*"Aivan loistava paketti, tekniikka toimi
joka kerta, puhujat super hyviä :) Ei voi
kyllin kiittää!"*

25.8. – 26.11.2026

Kunta-alan Controller 2026 -
koulutusohjelma

*"Teemat kattoivat
monipuolisesti controllerin
laajan työkentän."*

*"Kaikki toimi mainiosti. Päivän
kulku oli selkeä, ilmapiiri
kannustava."*

TAPAHTUMAT

- mahdollisuus verkottua

4.-6.2.2026
Helsinki – Tukholma – Helsinki

RAFO Rahoitus- ja johtamisfoorumi 2026

RAFO 2026 - tuottavammin,
laadukkaammin, kestävämmiin

"Tosi hyvä tapahtuma. Risteily on tapahtumalle toimiva toteutustapa. Kaikki ohjelma, ruokailut ja majoittuminen on samassa paikassa eikä siirtymisiin mene aikaa."

5.-6.5.2026
Helsinki

Talous- ja veroennustepäivät 2026

"Tapahtuma on erittäin hyvä ja ajankohta osuva ajatellen talouden vuosikelloa."

"Olen aina iloisesti yllättynyt järjestäjän valitsemista esiintyjistä, en ole vielä koskaan pettynyt kokonaiskuvaan!"

WEBINAARIT

- tilaisuus syventyä

- Kuntien automatisoitu talousraportointi tilivuodelta 2025 – keskiössä tilinpäätöstä täydentävät tiedot
24.3.
- Kunta-alan kirjanpidon ja tilinpäätöksen yleiset periaatteet
16.4.
- Automatisoitu talousraportointi – Tietoja opetuksen taloudesta ja toiminnasta -raportointikokonaisuus TOT
16.4.
- Sisäinen valvonta ja riskienhallinta – kenen vastuulla ja miten edistää?
21.4.
- Kunta-alan arvonnäkökulman peruskurssi
21.-22.4.

FCG.

**Seuraava
Taloustorstai
striimattuna
12.3.2026!**

RAFO:ssa live 5.2.!

Tervetuloa!

